

**FORUM
DARCZYŃCÓW**

Sprawozdanie z działalności
Forum Darczyńców w Polsce
za rok 2023

Warszawa, czerwiec 2024 r.

Spis treści

-
- 3** O Forum
-
- 7** Władze i zespół
-
- 10** Działalność rzecznicza
-
- 15** Edukacja i rozwój kompetencji
-
- 18** Działania na rzecz klimatu
-
- 23** Forum Fundacji Korporacyjnych
-
- 26** Publikacje

**FORUM
DARCZYŃCÓW**

Miejsce, w którym filantropia staje się skuteczna

Forum Darczyńców w Polsce to grupa znaczących polskich fundacji i stowarzyszeń. Łączy nas przekonanie, że skuteczna filantropia wymaga wiedzy, doświadczenia i pieniędzy.

Forum Darczyńców od 20 lat pomaga nawigować w świecie filantropii. Wspiera. Łączy. Ułatwia.

Przynależność do Forum Darczyńców gwarantuje dostęp do wiedzy o trendach, zmianach prawnych, praktycznych rozwiązaniach i o najwyższych standardach. To miejsce współpracy, które umożliwia swoim członkom skuteczniejsze działania.

Prowadzimy też działania rzecznicze na rzecz dobrego prawa, aby filantropia mogła się rozwijać w stabilnym i bezpiecznym otoczeniu prawnym.

Strategia Forum Darczyńców na lata 2022–2024

Głównym celem strategii jest rozwój filantropii instytucjonalnej w Polsce.

Szczegółowe kierunki działania to:

→ Zabieganie o dobre prawo

Utrzymanie (i rozwój) warunków prawnych sprzyjających prowadzeniu działalności filantropijnej i społecznej w Polsce (z naciskiem na regulacje dotyczące fundacji i stowarzyszeń).

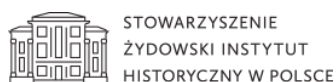
→ Wzmacnianie potencjału instytucji filantropijnych

Wspieranie rozwoju instytucji filantropijnych, w szczególności członków Forum Darczyńców, a w dalszej kolejności – niebędących członkami – fundacji prywatnych, korporacyjnych, rodzinnych oraz osób, firm i instytucji planujących założenie fundacji.

→ Poszerzanie bazy członkowskiej

Rozwój Forum Darczyńców poprzez zwiększanie liczby i różnorodności członków oraz budowanie szerszej rozpoznawalności marki Forum.

Członkowie zwykli w 2023 r.

Członkowie wspierający w 2023 r.

FUNDACJA
EDUKACYJNA
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI **fep**

 FUNDUSZ LOKALNY
MASYWU ŚNIEŻNIKA

 FUNDACJA EY

 DOZ
o zdrowiu FUNDACJA

 pwc

 KPMG

Fundacja

 NUTRICIA
FUNDACJA

 Fundacja

 BOŚ
FUNDACJA

 NIDZICKI
FUNDUSZ LOKALNY

 POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

 INTERCARS
Fundacja

 Fundacja Edukacyjna
FEJJ
Jerzego Józonia

FUNDACJA
BUDUJEMY
PRZYSZŁOŚĆ
CEMEX

Władze i zespół w 2023 roku

Zarząd

Zarząd Forum Darczyńców składa się z pięciu przedstawicieli i przedstawicielek organizacji członkowskich.

Od 21 czerwca 2023 roku funkcję Przewodniczącej zarządu obejmuje Marzena Atkielska z Fundacji Santander Bank Polska, do tego czasu Przewodniczącą zarządu była Justyna Duriasz-Bułhak z Fundacji Wspomagani Wsi. 21 czerwca 2023 roku Paulina Koszewska z Fundacji PwC została wybrana na nową członkinię zarządu zastępując Justynę Duriasz-Bułhak.

Justyna
Duriasz-Bułhak
do 21.06.23 r.

Marzena
Atkielska

Paulina
Koszewska
od 21.06.2023 r.

Zofia
Sapieżka

Michał
Majewski

Joanna Gajda-
Wróblewska

Komisja Rewizyjna

Komisja Rewizyjna Forum Darczyńców składa się z pięciu przedstawicieli i przedstawicielek organizacji członkowskich. Od 2022 roku funkcję Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej obejmuje Paweł Łukasiak z Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce. 21 czerwca 2023 roku do Komisji Rewizyjnej dołączyła Bożena Żołnierek z Fundacji Orange zastępując Paulinę Koszewską z Fundacji PwC.

Ewa
Zatorska

Paweł
Łukasiak

Paulina
Koszevska
do 21.06.23

Agnieszka
Grzegorzczak

Radosław
Jasiński

Bożena
Żołnierek
od 21.06.23 r.

Zespół Forum Darczyńców

Magdalena Pękacka

Dyrektorka

Julia Kluczyńska

Ekspertka ds. rzecznictwa
i działalności edukacyjnej

Marta Smagowicz

Koordynatorka projektu "Silniejszy głos
organizacji społecznych w działaniach
rzeczniczych". Do 30.11.2023 r.

Aleksandra Malinowska

Kordynatorka ds.
komunikacji i klimatu

Działalność rzecznicza

Manifest i Rekomendacje

Działalność rzecznicza Forum Darczyńców w 2023 roku koncentrowała się wokół opracowania i upowszechniania “Manifestu dobrego prawa dla fundacji” i “Rekomendacji kierunków rozwoju regulacji prawnych dotyczących fundacji”.

W Manifestie i Rekomendacjach apelujemy do polityków o:

- realne konsultacje społeczne, w którym głos fundacji i stowarzyszeń w sprawach publicznych będzie wysłuchany i uwzględniony,
- zniesienie utrudnień biurokratycznych i tworzenie prawa opartego na zasadzie zaufania do obywateli/lek,
- finansowanie działań społecznych i wspieranie filantropii.

W powstanie tych dokumentów zaangażowało się ok. 250 osób – praktyczków/czek, ekspertów/ek i akademików/czek a proces pracy nad nimi zajął prawie trzy lata. Wspólnie udało nam się opracować 16 fundamentalnych postulatów i 32 konkretnych rekomendacji pokazujących pożądaną kierunek zmian prawnych. Nasz manifest podpisało prawie 50 organizacji społecznych z całej Polski.

Dzięki opracowaniu Manifestu i Rekomendacji dobrego prawa dla fundacji Forum Darczyńców i organizacje skupione wokół niego, mają wspólny plan działania – wspólny drogowskaz – listę spraw, o które będą zabiegać przez najbliższe lata.

Podpisaliśmy porozumienia z partiami politycznymi

Udało nam się przekonać do naszych głównych postulatów zawartych w Manifeście i Rekomendacjach polityków/czki. Jeszcze w trakcie kampanii wyborczej przedstawiciele Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Nowej Lewicy podpisały formalne zobowiązania dotyczące organizacji pozarządowych, a dodatkowo zobowiązały się, że w swoich pracach będą czerpać z naszego Manifestu i Rekomendacji.

Koalicja Obywatelska ujęła nawet niektóre postulaty z swoim w programie “100 konkretów na 100 dni” (punkty 94 i 95 dotyczące przekazywania środków publicznych i rozwijania zachęt do filantropii), a znaczący fragment o organizacjach pozarządowych został zawarty w umowie koalicyjnej oraz w exposé premiera Donalda Tuska.

Zorganizowaliśmy seminarium “Wybory 2023 a organizacje społeczne”.

13 września 2023 r. zorganizowaliśmy podsumowanie naszego projektu “Silniejszy głos organizacji społecznych w działaniach rzeczniczych”. Częścią tego wydarzenia była debata z politykami/czkami o tym, że przepisy dotyczące fundacji i stowarzyszeń wymagają zmian w kierunku, jakiego proponujemy, czyli uproszczenia przepisów oraz zapewnienia większego bezpieczeństwa prawnego organizacjom społecznym. Prof. Adam Bodnar wygłosił wykład, w którym odniósł się do wielu punktów z naszego Manifestu i Rekomendacji oraz podkreślił potrzebę działań rzeczniczych. Ważnym elementem tego spotkania była prezentacja wyników badania przeprowadzonego przez prof. Magdalenę Szafranek i dr Szymona Wójcika z Uniwersytetu Warszawskiego o tym, jak organizacje oceniają otoczenie prawne, w którym działają. Uczestnicy spotkania mieli też możliwość do pracy w grupach w formule warsztatowej, dzięki czemu mogli utrwalić relacje między sobą i porozmawiać o współpracy w przyszłości.

Projekt “Silniejszy głos organizacji społecznych” został zrealizowany z dotacji z programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Współpracujemy z Uniwersytetem Warszawskim i wydaliśmy publikację naukową o fundacjach

We współpracy z nami Instytut Stosowanych Nauk Społecznych przeprowadził badanie ilościowe i jakościowe o tym, jak osoby pracujące w organizacjach społecznych oceniają otoczenie prawne organizacji społecznych.

Wyniki tego badania zostały opisane w publikacji naukowej, którą wydaliśmy wspólnie z Uniwersytetem Warszawskim, pt. "W poszukiwaniu perpetuum Mobile. Dobre prawo dla trzeciego sektora" i są zgodne z postulatami zawartymi w Manifeście i Rekomendacjach. Publikacja zawiera również artykuły eksperckie o sprawach, które są ważne w debacie o filantropii takich jak kapitały żelazne czy podatkowe zachęty dla darczyńców.

Monitorujemy zmiany prawne i informujemy o nich

Na bieżąco monitorowaliśmy zmiany prawne, analizowaliśmy ich skutki i informowaliśmy o nich członków Forum Darczyńców. Tematami, o których informowaliśmy w 2023 r. były m.in. przyjęcie ustawy o fundacji rodzinnej oraz zmiany dotyczące sprawozdań fundacji.

Działamy międzynarodowo

Jesteśmy członkiem międzynarodowej organizacji PHILEA z siedzibą w Brukseli i aktywnie uczestniczymy w jej pracach rzeczniczych. Bierzymy udział w pracach Komitetu ds. prawnych LAC (Legal Affairs Comitee) oraz składamy nasze stanowiska w konsultacjach społecznych.

Tematem, w który angażowaliśmy się szczególnie mocno projekt Komisji Europejskiej nad EU Foreign Interference Law. Ta regulacja prawna w zamierzeniu ma przeciwdziałać obcym wpływom (ang. "foreign interference"), m.in. podczas nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego, ale niestety przypomina ustawy o "zagranicznych agentach" i może mieć bardzo negatywny wpływ na sytuację organizacji społecznych. Apelowaliśmy do Komisji Europejskiej o wykreślenie tych kontrowersyjnych przepisów z szerszego pakietu jakim jest "Defence Democracy Package" i opracowanie go w odrębnym i odpowiednio skonsultowanym projekcie

Edukacja i rozwój kompetencji

W 2023 r. kontynuowaliśmy działania edukacyjne, których celem się rozwój kompetencji osób związanych z Forum Darczyńców (pracowników/czek Forum oraz pracowników/czek organizacji członkowskich). Zorganizowaliśmy następujące spotkania i szkolenia:

→ O tym, jak przyznawać dotację i jakie rozwiązania IT ułatwiają pracę

Przyznawanie dotacji innym organizacjom społecznym nie jest proste. Procedury i dokumentacja powinny być zgodne z prawem, standardami i dobrymi praktykami a jednocześnie proste i przyjazne dla organizacji ubiegających się o dotację.

Zorganizowaliśmy dwa spotkania, podczas których organizacje należące do Forum darczyńców dzieliły się sprawdzonymi rozwiązaniami i doświadczeniem:

- tworzenia systemów do obsługi wolontariatu pracowniczego i grantów zewnętrznych,
- wprowadzania uproszczeń w przyznawaniu i obsłudze dotacji.

→ Skuteczna argumentacja

We współpracy z ekspertem specjalizującym się w debatach sportowych i wystąpieniach publicznych ćwiczyliśmy przekonywanie oparte na zrozumieniu rozmówcy, logice i przemyślanym doborze argumentów. Zaprosiliśmy do współpracy OFOP i wspólnie opracowaliśmy argumenty potrzebne w naszej działalności rzeczniczej.

→ Wystąpienia przed kamerą

We współpracy z profesjonalistami rozwijaliśmy umiejętność wystąpień publicznych, kontaktu z dziennikarzami i wypowiedzi przed kamerą. Szkolenie polegało na ćwiczeniu tych umiejętności w praktyce.

→ Rozwijanie marki organizacji i osobistej na LinkedIn

Podczas dwóch spotkań ekspertka dzieliła się nami praktyczną wiedzą o tym, jakich błędów można uniknąć oraz jakie szanse i możliwości warto wykorzystać do promocji idei lub naszej organizacji oraz członków/iń jej zespołu.

→ O innowacjach społecznych

Fundacja Stocznia poprowadziła warsztat o tym, czym są innowacje społeczne, jak do nich zachęcać i jak je wspierać z perspektywy organizacji grantodawczych.

➔ O zarządzaniu finansami

Zorganizowaliśmy dwa spotkania grupy finansowej przy Forum Darczyńców o wyzwaniach i zmianach prawnych związanych z podatkami i księgowością, a także spotkanie o lokatach i inwestycjach oraz spotkanie o podpisach elektronicznych.

Działania na rzecz klimatu

Zmiany klimatu mają wpływ na wszystkie aspekty naszego życia. Dlatego w aktywne przeciwdziałanie katastrofie klimatycznej powinny włączyć się wszystkie organizacje niezależnie od tego, jakie mają cele.

W 2023 r. zainicjowaliśmy inicjatywę “Organizacje społeczne na rzecz klimatu” razem z 40 organizacjami pozarządowymi, które zaprosiliśmy do współpracy. Tym samym dołączyliśmy do międzynarodowej inicjatywy [#PhilantropyforClimate](#).

Udało nam się:

- Zorganizować 8 warsztatów, w których wzięło udział 40 organizacji – około 70 osób

W tym gronie rozmawialiśmy o wpływie zmiany klimatu na beneficjentów organizacji społecznych skupiając się na 3 grupach: dzieci i młodzież, osoby starsze i pacjenci, społeczności lokalne.

Zastanawialiśmy się również w jaki sposób możemy włączyć perspektywę klimatyczną do swoich już istniejących programów. Na ostatnim warsztacie partycypacyjnie wypracowaliśmy zręb Deklaracji organizacji społecznych na rzecz klimatu wraz ze wskazówkami do jej implementacji.

→ **Wypracować Deklarację organizacji społecznych na rzecz klimatu wraz z propozycjami jej wdrożenia**

Deklaracja składa się z 7 punktów, każdy punkt został opatrzony trzema krokami, pokazującymi przykłady wcielenia go w życie. Deklaracja wspiera i ułatwia organizacjom społecznym rozpoczęcie świadomych działań na rzecz klimatu. Dzięki niej organizacje podnoszą swoją świadomość ekologiczną, obniżają swój ślad węglowy, budują współpracę międzysektorowe i odpowiadają na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi. Deklarację do dnia 10 czerwca 2024 roku podpisało 45 organizacji.

→ **Opracować materiały edukacyjne**

Zostały one wykorzystane podczas warsztatów dotyczących wpływu zmian klimatu na różne grupy odbiorców działań organizacji społecznych (m.in. dzieci i młodzież, osoby starsze i pacjenci, społeczności lokalne).

→ **Zbudować stronę internetową**

Znajdują się wszystkie informacje dotyczące Deklaracji wraz z aktualnościami, dobrymi praktykami i bazą wiedzy.

www.klimat.forumdarczyncow.pl

→ Zorganizować specjalistyczne szkolenie: Liczenie śladu węglowego z Fundacją TerGo

Poruszyliśmy na nim zagadnienia związane ze zmianą klimatu i kryzysem ekologicznym. Dowiedzieliśmy się, dlaczego trzeba liczyć ślad węglowy naszych produktów, usług i aktywności – nawet jeśli działamy na małą skalę. W szkoleniu wzięło udział 38 osób.

→ Zorganizować konferencję inauguracyjną Deklarację organizacji społecznych na rzecz klimatu

Był to początek nowego etapu – współpracy w celu realizacji celów zawartych w Deklaracji. W spotkaniu wzięło udział kilku gości specjalnych: Magdalena Dul-Komosińska, Cveta Dimitrova, dr hab. Marcin Napiórkowski. W konferencji wzięły udział 42 osoby.

Forum Fundacji Korporacyjnych

Już po raz siódmy zorganizowaliśmy Forum Fundacji Korporacyjnych, które odbyło się 17 listopada 2023 r. w Warszawie. W tym branżowym wydarzeniu udział wzięło prawie 100 osób a partnerami wydarzenia były Fundacja Biedronki, Fundacja BNP Paribas i Fundacja Orange.

Podczas Forum Fundacji Korporacyjnych rozmawialiśmy o:

- standardach działania fundacji korporacyjnych,
- inicjatywie “Organizacje społeczne na rzecz klimatu”,
- trendach w fundacjach korporacyjnych - na podstawie wyników najnowszego badania Forum Darczyńców i Stowarzyszenia Klon/Jawor,
- dobrych praktykach przedstawionych przez ekspertki z Fundacji Orange, Fundacji Biedronki i z Uniwersytetu Warszawskiego.

VII Forum Fundacji Korporacyjnych

17 Listopada 2023
Bank BNP Paribas, Warszawa

Publikacje

Standardy działania fundacji korporacyjnych

Opracowaliśmy uaktualnioną, drugą wersję podręcznika “Standardy działania fundacji korporacyjnych”, który od 10 lat stanowi drogowskaz jakości i rozwoju dla fundacji i fundatorów. Nowa wersja, która miała swoją premierę podczas VII Forum Fundacji Korporacyjnych zawiera standardy, pytania sprawdzające oraz opisy dwudziestu sześciu aktualnych dobrych praktyk.

[LINK](#)

Badanie fundacji korporacyjnych

We współpracy ze Stowarzyszeniem Klon/Jawor przeprowadziliśmy czwarte badanie fundacji korporacyjnych i opracowaliśmy raport “Fundacje korporacyjne w Polsce 2023”. Po raz pierwszy przyglądaliśmy się fundacjom korporacyjnych w 2007 roku. Raport powstaje na podstawie badania ilościowego (ankietowego), jakościowego (fokusowego), wywiadów z ekspertami i analiz źródłowych (sprawozdań fundacji). Z raportu można dowiedzieć się, czym się zajmują i na jaką skalę działają polskie fundacje korporacyjne, jakie mają cechy, plany i wyzwania. Wyniki i wnioski z badania zaprezentowaliśmy premierowo podczas VII Forum Fundacji Korporacyjnych.

[LINK](#)

W poszukiwaniu perpetuum mobile. Dobre prawo dla trzeciego sektora

[LINK](#)

Manifest i Rekomendacje

[LINK](#)

[LINK](#)

Wszystko, co warto wiedzieć o fundacjach

W ramach projektu “Silniejszy głos organizacji społecznych w działaniach rzeczniczych” stworzyliśmy stronę internetową www.fundacje.forumdarczyncow.pl, na której można dowiedzieć się wszystkiego, co warto wiedzieć o fundacjach. Stworzyliśmy również materiał informacyjny do pobrania:

Wszystko, co warto wiedzieć o fundacjach

W Polsce zarejestrowanych jest ponad 30 tysięcy fundacji. Działają w bardzo wielu obszarach: edukacji, kulturze, sporcie, ochronie klimatu, zdrowiu, nauce, prawach człowieka. Efekty ich działań widzimy w codziennym życiu.

W Polsce organizacje społeczne działają w dwóch formach prawnych – jako fundacje lub stowarzyszenia. Różnią się między sobą między innymi tym, że do założenia fundacji wystarczy nawet jedna osoba – fundator, a w przypadku stowarzyszenia potrzebna jest grupa osób.

Ze 100 tysięcy organizacji społecznych działających w Polsce, 30 tysięcy to fundacje. Działają w bardzo wielu obszarach: edukacji, kulturze, sporcie, ochronie klimatu, zdrowiu, nauce, prawach człowieka. Efekty ich działań widoczne są na co dzień, stykamy się z nimi wszędzie.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę od lat wspiera dzieci i młodzież. Od 2008 roku działa anonimowy, bezpłatny telefon zaufania 116111, pod którym przez 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę dzieci mogą porozmawiać o swoich problemach ze specjalistami. Do tej pory z tej formy pomocy skorzystało ponad milion dzieci.

Fundacje tworzone są przez osoby i firmy, które chcą działać na rzecz jakiejś sprawy lub rozwiązać konkretny problem. Cel działania fundacji jest określony w statucie. Na realizację tego celu przeznaczają środki pochodzące od fundatora, mogą także pozyskiwać dotacje i darowizny oraz prowadzić działalność gospodarczą, z której wszystkie zyski przeznaczają na cel statutowy. Regularnie przedstawiają i udostępniają sprawozdania. Są nadzorowane i kontrolowane przez odpowiednie urzędy.

Organizacje społeczne – zarówno fundacje, jak i stowarzyszenia – znają się na tematach, którymi się zajmują, zarówno od teoretycznej, jak i praktycznej strony. Pracują bezpośrednio z osobami, którym pomagają – dzięki temu sprawnie reagują na zmieniające się warunki i elastycznie dostosowują swoje działania do potrzeb.

Fundacje działają także na rzecz wypracowywania konkretnych rozwiązań legislacyjnych – dzięki wieloletnim działaniom Fundacji Rodzić po Ludzku wprowadzono w Polsce Standard Organizacyjny Opieki Okoloporodowej zabezpieczający prawa kobiet w tym zakresie i nakładający konkretne zobowiązania na personel medyczny.

W demokratycznym państwie w naturalny sposób obecne są organizacje reprezentujące różne światopoglądy. Dzięki temu obywatele i obywatelki mogą wspierać te rodzaje działań, które uważają za ważne i które są bliskie ich przekonaniom. Fundacje możemy wspierać na różne sposoby – angażując się wolontariacko, przekazując darowizny lub 1% podatku (w przypadku tych organizacji, które mają status OPP), a także upowszechniając informacje o ich działaniach. W ten sposób każdy i każda z nas może mieć wpływ na to, w jakim świecie żyjemy.

Trudno byłoby wyobrazić sobie, jak wyglądałaby sytuacja osób uciekających do Polski przed wojną w Ukrainie, gdyby nie praca organizacji, które od lat zajmują się wspieraniem uchodźców, takich, jak Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Fundacja Ocalenie, czy Fundacja dla Wolności.

[LINK](#)

FORUM DARCZYŃCÓW

Sekretariat Forum Darczyńców
ul. Mokotowska 65/7
00-533 Warszawa

poczta@forumdarczyncow.pl

Tel. (+48) 535 990 910

NIP: 525-232-47-62

KRS: 0000217821

REGON: 140001985